

[Kjeldgaard Iversen.]

Må jeg i den anledning sige, at retsforbundet har det anderledes, specielt på dette punkt. Vi kan ikke støtte noget af de fem punkter i det foreliggende forslag til beslutning, og det er udfra rent principielle og saglige grunde, vi ikke kan støtte det.

Punkt 1 omhandler lærlingeloven, som man ønsker skærpet derhen, at lærlingene skal beskyttes endnu mere, og at der skal sikres dem fritid og ferietid. Jeg tror egentlig ikke, de unge er kede af at bestille noget, og jeg tror ikke, de er kede af, at lærlingeloven i dag er sådan, at de har mulighed for at øve deres egen indsats på at forbedre deres uddannelse. Hvis man skærper lærlingeloven, er jeg alvorligt bange for, at det går ud over de unge, der skal have lærepladser, og dem, der har lærepladser; det kan ødelægge læremulighederne fuldstændig. Det er en meget forkert opfattelse af ungdommen, at den ikke vil bestille noget, men helst vil behandles varsomt.

Punkt 2 behandler ungdommen udfra samme synsvinkel. Man skulle tro, at det gjaldt om at sørge for at pakke den ind i vat og bomuld, for at den ikke skal være slidt op, når den når værnepligtsalderen.

Punkt 3 går ud på, at der stilles yderligere midler til rådighed for de studerende. Tanken er jo kendt nok; andre partier har foreslået lignende forslag. Men kan man da ikke se, at der mangler konsekvens, når man vil gøre den højere uddannelse gratis eller næsten gratis med alle disse opmuntrende understøttelser på andres bekostning? Jeg ved godt, at argumentet er, at man vil stille de unge lige overfor adgangen til højere uddannelse, men samtidig graver man en kløft mellem de unge, der vil studere, og de unge, der vil tage en læreplads i erhvervslivet. Medens de studerende i højere og højere grad får tilskud, så de helt eller delvis kan gennemføre deres uddannelse på statens, d. v. s. andres bekostning, må lærlingene i fagene i læretiden leve på deres forældres bekostning og oven i købet finde sig i at blive sat i skat af den smule indtægt, de får i læretiden. Endnu mere grelt er forholdet for dem, der på anden måde søger at uddanne sig til fremtiden. Vil man være konsekvent og gøre adgangen til uddannelse lige, må man minsandten gennemføre statsstøtte også til lærlingene og andre, som på anden måde søger at skabe sig en levevej i den unge alder. Kan man ikke se, at når man trækker dette princip ud i dets konsekvens, kommer man ud i det helt umulige?

Det må nemlig erindres, at studier og lærepladser og andet initiativ i de unge

år har det samme formål, nemlig at nå frem til at skabe en levevej, en indtægt, den størst mulige levefod med det mindst mulige arbejde. Det er oven i købet sådan, at de, der i øjeblikket får en højere uddannelse helt eller delvis på statens bekostning, venter, at den plads, de bliver i stand til at bestride, skal give dem en højere indtægt end den, som andre, der må nøjes med en almindelig læreplads i håndværk eller industri, eller som er ufaglærte, kan regne med at opnå. Disse stadigt stigende krav om støtte til den akademiske ungdom truer med at forurette resten af ungdommen så stærkt, at de unge ser sig nødsaget til at prøve at få adgang til at studere, læse til cand. polyt. f. eks., og så håber de, at staten vil holde en passende stilling parat til dem, når de er færdige.

Bosætningslånene har vi tidligere talt om her i tinget, og jeg vil endnu en gang tillade mig at sige, at det er en uanstændig narresut at give de unge; det gør dem oven i købet afhængige af staten, den overtager jobbet som barnepige, også efter at de unge skulle være blevet voksne. Staten giver støtte til spædbørn, børnehjemsbørn, børnehaver, til skolesøgende børn, studerende unge og de gamle, for slet ikke at tale om de arbejdsløse og de syge. For hver af disse grupper kan der under de nuværende økonomiske forhold ikke indvendes ret meget imod hjælpen, men når man udstrækker hjælpeaktionen til også at omfatte de produktive unge, samtidig med at man i forvejen støtter visse erhvervsdrivende, bliver der ikke ret mange tilbage til at betale midlerne til hjælpen, medmindre man virkelig mener, at staten kan yde støtten uden først at tage de midler, der skal bruges til støtten, fra andre.

Punkt 5 er en morsom konsekvens af punkterne 1 og 2. Ved punkt 1 og punkt 2 søger man at skaffe de unge mere fritid, men så mener man åbenbart, at de unge ikke selv kan finde ud af at anvende denne længere fritid fornuftigt, og derfor ønsker man foranstaltninger til udnyttelse af fritiden og ferien. Der må man lade forslagsstillerne, at de er konsekvente. Herefter er der kun tilbage, at staten også sikrer, at de 8 timers søvn bliver lovbestemte og kontrollerede; så har man draget omsorg for alt vedrørende dansk ungdom.

Med disse bemærkninger skal jeg slå fast, at vi vil stemme imod forslaget til beslutning af rent principielle grunde. Det er ikke, fordi vi mener, at dansk ungdom har det for godt eller har for gode kår, men fordi vi mener, at disse midler er helt forkerte og forøvrigt slet ikke ønskes af ungdommen.